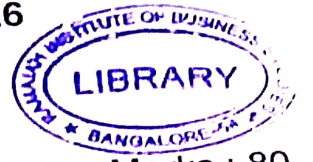

II Semester B.Com. Examination, June/July 2026
(SEP 2024-25)
LANGUAGE SANSKRIT – II

Max. Marks : 80

Time : 3 Hours

Instructions : i) Answer in **Sanskrit /Kannada/English**.
 ii) Answer Q. No. I, VI, VII, VIII in **Sanskrit only**.

(10×1=10)

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

ಸಂಯುಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) हितोपदेशस्य कर्ता कः ?

अ) विष्णुशर्मा

इ) क्षेमेन्द्रः

आ) नारायणपण्डितः

ई) सोमदेवः

2) पक्षिराजः कः ?

अ) सूर्यवर्णः

इ) चन्द्रवर्णः

आ) चित्रवर्णः

ई) भानुवर्णः

3) भ्रमन्त्रीलिभाण्डे पतितवान् कः ?

अ) भ्रमरः

इ) बकः

आ) शृगालः

ई) शुकः

4) हितोपदेशे तृतीय कथा संग्रहः कः ?

अ) सन्धिः

इ) मित्रलाभः

आ) विग्रहः

ई) मित्रभेदः

5) विग्रहं के श्रुतवन्तः ?

अ) गुरुपुत्राः

इ) राजपुत्राः

आ) मुनिपुत्राः

ई) समान्यजनाः

6) गर्दभः केन हतः ?

अ) वाग्दोषेन

इ) व्याघ्रेण

आ) रजकेन

ई) गजेन

- 7) मेघवर्णः कः ?
 अ) काकः
 इ) उलूकः
 आ) बकः
 ई) शुकः
- 8) कुक्कुटः कस्य सेनापतिः आसीत् ?
 अ) चित्रवर्णस्य
 इ) मातङ्गस्य
 आ) मेघवर्णस्य
 ई) हिरण्यगर्भस्य
- 9) वायसः कस्मात् द्वीपात् आगतः ?
 अ) सिंहलद्वीपात्
 इ) इन्द्रद्वीपात्
 आ) जम्बूद्वीपात्
 ई) ताम्रद्वीपात्
- 10) सर्वेषां पक्षिणां नीडाः कैः भग्नाः ?
 अ) वानरैः
 इ) गजैः
 आ) मयूरैः
 ई) व्याघ्रैः

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1×10=10)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** of the following question.

1) कथा साहित्यस्य उगम विकासं च अधिकृत्य लिखत ।

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of table literature.

2) राजहंस चित्रवर्णयोः “विग्रहं” वर्णयत ।

ರಾಜಹಂಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರವರ್ಣರ “ಯುದ್ಧ”ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the war between Rajahamsa and Chitravarna.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) पञ्चतन्त्रम् ।
- 2) पक्षिवानराणां कथा ।
- 3) काक वर्तक गोपालकथा ।
- 4) सारसस्य स्वामिभक्तिः ।

IV. ಉಂ ಗದಲಭಾಗ ಕಢಙಭಾಷಯಾ, ಆಙ್ಗಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವದತ ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate any one of the prose passage into Kannada or English.

- 1) ಅಸ್ತಿ ನರ್ಮದಾತೀರೇ ವಿಶಾಲಃ ಶಾಲಮೀತರುಃ । ತತ್ರ ಸ್ವಾನಿರ್ಮಿತ ಕ್ರೋಡೇ ಪಕ್ಷಿಣೋ ನಿವಸಂತಿ ಸುಖೇನ ಅಥೈಕದಾ ವರ್ಷಾಸು ನೀಲಪಟಲೈರಾವೃತೇ, ನಭಸ್ತಲೇ ಧಾರಾಸೌರಮರ್ಹತೀ ವೃಷ್ಟಿಬರ್ಭುವ । ತತೋ ವಾನರಾಂಶಯ ತರುತಲೇಽವಶಿಚತಾಮ್ಶೀತಾಕುಲಾನ್ಕರ್ಮಮಾನಾನವಲೋಕಯ ಕೃಪಯಾ ಪಕ್ಷಿಭಿರುಕ್ತಮ್ ।
- 2) ಅಸ್ತಿ ಜಮ್ಬೂದ್ವೀಪೇ ವಿನ್ಧ್ಯೋ ನಾಮ ಗಿರಿಃ । ತತ್ರ ಚಿತ್ರವರ್ಣೋ ನಾಮ ಮಯೂಃ ಪಕ್ಷಿರಾಜೋ ನಿವಸತಿ । ತಸ್ಯಾನುಚರೈಶ್ಚರಂದ್ರಿಃ ಪಕ್ಷಿಭಿಃ ರಹಂ ದಗ್ಧಾರಣ್ಯ ಮಧ್ಯೇ ಚರನ್ನವಲೋಕಿತಃ ಪೃಷ್ಟಶಯ-ಕಸ್ತ್ವಮ್ ? ಕುತಃ ಸಮಾಗತೋಽಸಿ ? ತದಾ ಮಯೋಕ್ತಮ್ ಕರ್ಪೂರ ದ್ವೀಪಸ್ಯ ರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನೋ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಸ್ಯ ರಾಜಹಂಸಸ್ಥಾನು ಚರೋಽಹಂ । ಕೌಕುಕಾದೇಶಾನ್ತರಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಗತೋಽಸ್ಮಿ ।

V. ಚತುರ್ಣಾಂ ವಾಕ್ಯಾನಾಂ ಸಸಂದರ್ಭ ವಿವೃಣುತ ।

(4×4=16)

ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any four sentences.

- 1) ದೇವ ! ಪ್ರಾಗ್ರೇವ ವಿಗ್ರಹೋ ನ ವಿಧಿಃ ।
- 2) “ಮಹಾಬಲೋಽಸೌ ಚಿತ್ರವರ್ಣೋ ರಾಜಾ” ।
- 3) “ತಥಾಪ್ಯಾಗಂತುಕಃ ಶಙ್ಕನೀಯಃ” ।
- 4) ದೇವ! ಮಾ ಭೇಷಿಃ, ಸಮಾಶ್ವಸಿಹಿ ।
- 5) ದೇವ ! ತ್ವಚ ಸ್ತಾಮೀ, ಸರ್ವಥಾ ರಕ್ಷಣೀಯಃ ।
- 6) ವಿಗ್ರಹಸ್ಯ ಫಲಂ ತ್ರಯಮ್ ।

VI. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಯಾ ಉತ್ತರಾಣಿ ಲಿಖತ ।

(5×1=5)

ಅ) ಪಶ್ಚಾನಾಂ ವಾಕ್ಯಾನಾಂ ದೋಷಾನ್ ಪರಿಹರತ ।

- 1) ಶಾರದಾಂ ನಮಃ ।
- 2) ರಾಮಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ।
- 3) ಅಲಂ ವಿಸ್ತಾರಃ ।
- 4) ಭವಾನ್ ಪಾಠಂ ಪಠ ।
- 5) ವೃಕ್ಷೇ ಪತ್ರಂ ಪತತಿ
- 6) ತ್ವಂ ಕುತ್ರ ಗಚ್ಛಾಮಿ
- 7) ರಾಮಾತ್ ಸಹ ಸೀತಾ ವನಂ ಗಚ್ಛತಿ ।
- 8) ಸಃ ವ್ಯಾಗ್ರೇಣ ಬಿಭೇತಿ ।

(iii) aa) पञ्चानां समासानां उदाहरणं लिखत ।

- 1) द्विगुसमासः ।
- 2) द्वन्द्वसमासः ।
- 3) नञ् तत्पुरुष समासः ।
- 4) बहुव्रीहि समासः ।
- 5) कर्मधारय समासः ।
- 6) पञ्चमी तत्पुरुष समासः ।
- 7) षष्ठी तत्पुरुष समासः ।
- 8) सप्तमी तत्पुरुष समासः ।

(1×6=6)

VII. एतत् गद्यं संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।

ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following prose passage into Sanskrit.

ರಾಜಾ ಅಶೋಕನು ಮಗಧರಾಜನಾದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಪುತ್ರ. ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಶೋಕನು ಕಳಿಂಗ ರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಕ್ರಮವನ್ನಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿತು. ಅವನು ದಯಾಮಯನಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

King Ashoka was the grandson of Chandragupta, the king of Magadha. His capital was Pataliputra. Once king Ashoka wages war with the Kalinga army. After seeing the pain of the people in the battle field, his mind transformed filled with compassion, he accepted Buddhism.

VIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

ಕ್ರೀಡಾ ಶಕ್ತಿಃ ವರ್ಧತೆ । ಶರೀರಂ ರೋಗರಹಿತಂ ಭವತಿ । ಕ್ರೀಡಾಂ ಬಾಲಕಾಢಾಂ ಮಹತೀ ರುಚಿಃ ಭವತಿ । ತೆ ಬಾಲಕಾಃ ಕ್ರೀಡಾಙ್ಗಣೆ ಕಢ್ಡುಕೆಢ್ ಕ್ರೀಡಂತಿ । ಕಢ್ಡುಕಃ ಕರ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಿತಃ ವಾತೆಢ್ ಪೂರಿತಶ್ಚ । ಅತಃ ಯದಿ ಸಃ ತಾಘತೆ ತರ್ಹಿ ಸಃ ಉಪತತಿ । ತೆ ಬಾಲಕಾಃ ಇತಸ್ತತಃ ಧಾವಂತಿ । ಬಾಲಕಾಃ ಪಾಡೆಢ್ ಕಢ್ಡುಕಂ ತಾಡಯಂತಿ । ಁಕಃ ಬಾಲಕಃ ಭೂಮೌ ಉಪವಿಷ್ಟಃ । ಸಃ ಬಹುಕಾಲಂ ಕ್ರೀಡಢ್ಢೆಢ್ ಶ್ರಾಂತಃ । ಸಃ ಕಿಶ್ಚಿತ್ಕಾಲಂ ವಿಶ್ರಮ್ಯ ಪುಢ್ಃ ಕ್ರೀಡಿಷ್ಯತಿ । ಯದಾ ಸೂರ್ಯಃ ಆಸ್ತಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ತದಾ ರಾತೆ ಬಾಲಕಾಃ ಗೃಹಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ।

- 1) ಕಢ್ಡುಕಃ ಕೆಢ್ ನಿರ್ಮಿತಃ ?
- 2) ಬಾಲಕಾಃ ಕಢ್ಡುಕಂ ಕೆಢ್ ತಾಡಯಂತಿ ?
- 3) ಬಾಲಕಃ ಕುತ್ರ ಉಪವಿಷ್ಟಃ ?
- 4) ಕ್ರೀಡಾ ಕಿಢ್ ವರ್ಧತೆ ?
- 5) ಕದಾ ಬಾಲಕಾಃ ಗೃಹಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ?